

ἀνίστως θεωρῶσι τὰς προτάσεις ὑμῶν ὡς φιλοσοφικὸν μῦθον.

Α'π. Αὐτὸ εἶναι πιθανόν, καὶ ἐνδέχεται· ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ ἀφήσῃ τινὰς τὴν πραγματιώδη φύσιν, καὶ τὴν ἀσάλευτον ἀλήθειαν τῶν πραγμάτων, ἐπειδὴ δὲν τὰ γνωρίζει ὁ λαὸς, καὶ ἐπειδὴ δὲν τὰ δέχεται.

Ε'ρ. Ἡ Ὑλὴ ἄπειρος ἐστὶν ἢ πεπερασμένη;

Α'π. Πεπερασμένη, καὶ περιορισμένη εἰς διαστήματα τινα καὶ ὅρια, εἰς τὰ διάφορα μέρη τῆς Παντός. (α)

Ε'ρ. Πῶς θεωρεῖσιν κοινῶς τὴν Ὑλὴν ἢ τὸ Σῶμα;

Α'π. Τὴν θεωρεῖσιν, ὡσάν νὰ ἔχη τρεῖς Διαστάσεις, δηλ. μῆκος, πλάτος καὶ βάθος.

Ε'ρ. Αὐτὸς εἶναι ἄράγε ὁ φιλοσοφικώτερος τρόπος τῆς νὰ θεωρῆ τινὰς τὴν Ὑλὴν;

Α'π. Ὁχι, αὐτὸς εἶναι ὁ κοινότερος καὶ ἐλλειπέσερος.

Ε'ρ. Ποῖα εἶναι λοιπὸν ἡ ἀκριβεστέρα μέθοδος διὰ νὰ

(α) Κακῶς λέγουσιν οἱ περὶ τὸν Καρτέσιον ὅτι ἡ ἐξίσια τῆς ὕλης συνίσταται εἰς τὴν ἔκτασιν, καὶ ἐπομένως τὴν κάμνεσιν ἄπειρον, ἐπειδὴ τὸ ἴδιον πρᾶγμα εἶναι ὅ,τι λογιῆς τὸ διάστημα εἰς τὸν ἑαυτόντε· ἀλλ' οἱ ὀπαδοὶ τῆς Νεύτωνος τὴν κάμνεσιν περιορισμένην, θέττοντες αὐτὴν εἰς τὰ σώματα, ἢ εἰς τὰς σερεὰ καὶ ἀδιαχώρητα ἄτομα ὅρα τὰς ἀρχὰς τῆς Νεύτωνος, σελ. 316. τὸν πρόλογον τῆς κύρης Κότες· τὸν Μεγαμιβροέχιου μέρ. α'. κεφ. δ'. τὴν εἰσαγωγὴν τῆς Κεϊλλε, διδασκ. β'. τὰ χόλ. τῆς Κλάρκε εἰς τὸν Ροαέλτιον, σελ. 22.